

KNEZ
TRUBECKOJ:
GROF
LEV TOLSTOJ
ZA PLUGOM.

SAMA.

Povest. — Spisal F. S. Finžgar.

VI.

(Dalje.)

Nad vas se je obesilo pusto in megleno jutro. Od drevja so polzele kaplje — in zadnje georgine in krizanteme na vrtu so kakor objokane povešale cvetove.

Pri Smrekarjevih je bilo čuda tiho.

Gospodinja je hodila po prstih in se ogibala sobe, kjer je žedel on. Celo krog gospodarskega poslopja ni to leno jutro vzbudilo življenja kakor sicer. Deklam in hlapcem se ni ljubilo govoriti. Zdehajoč so opravljali jutranje posle in drsali s šklebedri po preddverju, kot bi se še ne bile zdrmile noge, da bi dvignile obutal, kakor se spodobi. Edino konjski hlapec se je enkrat začudil z zategnjenim „aha-a“, ko je zagrabil naročje stelje pa z njo vred prijel mešetarjevo nogo. Jok je zahrstal z zobmi, zacmakal z žejnimi ustmi — in smrčal mirno dalje.

Smrekar to noč ni zatisnil očesa. Novica, kakor mu jo je bil razodel mešetar, ga je grizla in razburjala, da ga je kuhala vročica. Ko je odbilo tri po polnoči, je tiho vstal, se napol oblekel in šel v drugo sobo, kjer je prižgal luč in sedel k pisalni mizi.

Da bi se premamil in premotil, je odprl zamazano računsko knjigo in pretehtaval dolžnike in obresti, sešteval in računal. Toda komaj dve strani je presodil, ko mu je roka sama od sebe iz-

pustila svinčnik; glavo je vprl na komolec, številke v knjigi so se zmedle, oči so zastrmele v plamen sveče, ki se je širil in širil ter se izpremenil v moten kolobar. In sredi tega nejasnega kolobarja je stala stara vdova Strniška in se mu rogala. Tujo, laško govorico je slišal, celo cvenk cekinov in srebrnikov, ki so jih tujci nasipali v svoje žepe. Osramočen se je vračal domov, klobuk na oči. In po cesti so škripali parizarji, obloženi s hlosti, in vozniki so pokali z biči tako samopašno, da ga je vselej zbolelo, kakor bi udarjali po njem. Sram ga je bilo te tovarne procesije in še ozreti se ni upal v okna, ko je stopal mimo hiš. Pa dasi se ni ozrl, je čutil, da izza prislonjenih vetrnic mežikajo oči njegovih dolžnikov in se mu njih usta porogljivo reže.

„O kanalje beraške, posvetim vam! Biriča vam pošljem pred vrata, biriča z bobnom, da izterja vse te širom doline razupane stotake! Bomo videli, kdo se bo tedaj režal in se čeljustil ter mežikal skoz okna. Bomo videli! Naj vam preloži Talijan, naj le, Smrekar vam ne bo več prekladal, beračem!“

Polagoma je ugašal motni kolobar krog sveče in ginil, komolec je izpodpolznil po mizi, glava je Smrekarju omahnila na laket. V sanjah so begale mimo njega sence. In vse so se mu rezale v obraz. Tudi Minko je videl med njimi, celo Joka, ki se